

WESTFÄLISCHE
WILHELMS-UNIVERSITÄT
MÜNSTER

› Het

Interculturele Dossier in de Neerlandistiek

wissen.leben
WWU Münster

Institut für
Niederländische
Philologie

Fachbereich 09
Philologie

van _____

BA _____

begin van de studie Nederlands: _____

einde van de studie Nederlands: _____

Inhoud

› **Woord vooraf: Wat is het interculturele dossier?**

Opzet en doelstelling

Inhoud

‘Leistungspunkte’

› **Deel 1: De workshop *Kultur und Interkulturalität***

Algemene info en opdracht bij deel 1

› **Deel 2: Interculturele evenementen**

Algemene info en opdracht bij deel 2

› **Deel 3: Reflectie en extra-opdracht**

Algemene info en opdracht bij deel 3

› Wat is een intercultureel dossier?

OPZET EN DOELSTELLING

Het interculturele dossier (het ID) in de Neerlandistiek is een instrument om uw individuele kennisverwerving op het vlak van de Nederlandse en Vlaamse cultuur te documenteren en hierover te reflecteren. Opdat u zelf zou kunnen zien hoe uw inzichten en uw kennis hiervan in de loop van uw studie zijn veranderd, wordt het ID 'studienbegeleitend' ingevuld, ten allerlaatste vanaf het vijfde semester.

Het ID heeft een vrij losse structuur en vormt daarom een geschikt kader om individuele competenties te documenteren. Er zijn een aantal vaste rubrieken en opdrachten, maar er is voldoende ruimte om allerlei individuele ervaringen, ook in het buitenland, te documenteren en met meer theoretische kennis in verband te brengen.

Met het bijhouden van een ID breidt u niet alleen uw interculturele en culturele kennis en vaardigheden uit, maar verwerft u ook *Leistungspunkte*. Studenten BA Neerlandistik moeten in totaal 7 LP voor hun ID verwerven, studenten BA HRG Niederländisch in totaal 4 LP. Hoe u deze punten verzamelt, wordt hieronder uitgelegd.

INHOUD

Deel 1: De workshop Kultur und Interkulturalität (2 LP)

Voor de workshop Kultur en Interkulturalität wordt een reader samengesteld met Nederlandstalige teksten over diverse aspecten van de Vlaamse en Nederlandse cultuur, geschiedenis, politiek, maatschappij, enz. Deze reader kunt u zich geruime tijd voor de geplande workshop aanschaffen. Tijdens de zelfstudiefase voor de workshop leest u de teksten uit de reader grondig. Op die manier verwerft u algemene informatie over de Nederlandse en Vlaamse cultuur in de breedste zin van het woord en over verschillen en gelijkenissen tussen deze cultuurgebieden en het Duitse.

Tijdens de workshop houden alle deelnemers een korte presentatie over een nader af te spreken aspect, dat in de reader in algemenere zin aan bod is gekomen (bijv. over nationale en culturele identiteit, cultuurtransfer, een vergelijking van Nederlandse en Vlaamse cultuur, een vergelijking met de Duitse cultuur, vertaalprocessen, etc.)

Deze presentaties vormen de aanzet voor een gezamenlijke discussie, waarbij ook eigen ervaringen en persoonlijke aanvullende lectuur ingezet worden.

De **BA-studenten Neerlandistik** (Zweifach & BK) werken het thema van hun presentatie (of een ander met de docent af te spreken thema) grondiger uit tot een essay van ca. tien pagina's (= 2 extra LP). Dit vormt dan het eerste deel van het ID. De BA-studenten HGR, die slechts 4 LP moeten verwerven, bestuderen de reader, houden een presentatie, nemen deel aan de discussie, maar hoeven geen essay te schrijven. Zij krijgen hiervoor ook 2 LP.

Deel 2: Culturele evenementen (1 LP)

Tijdens uw studie moet u minstens vijf culturele evenementen bezoeken, die te maken hebben met Nederlandse en Belgische/Vlaamse cultuur. Dat kunnen filmvertoningen zijn in het Haus der Niederlande of in een bioscoop met Nederlandstalige films, tentoonstellingen, lezingen, colloquia of een bezoek aan een museum of theater. Vanzelfsprekend en het liefst probeert u deze evenementen in het Nederlandstalige buitenland mee te maken.

Bij deze culturele evenementen vervult u een observeeropdracht aan de hand van enkele vragen. Daarbij kan u zeker ook individuele indrukken en commentaren noteren.

Welke culturele evenementen kunnen worden bezocht en hoe u deze precies moet documenteren, vindt u in de inleiding bij het tweede deel van het ID.

Deel 3: Reflectie (1 LP) en extra-opdracht (1 LP)

Uw ID biedt u bovendien de kans om na te denken over de manier waarop uw ideeën en kennis van de Nederlandse en Vlaamse cultuur zich hebben ontwikkeld en zijn veranderd. Deze reflectie kan betrekking hebben op de interculturele kennis die u via lectuur en studie hebt verworven, maar evenzeer op persoonlijke en concrete ervaringen. Deze zelfreflectie wordt door enkele vragen gestuurd, maar individuele aanvullingen zijn natuurlijk ook hier welkom.

BA-studenten Nederlandistiek maken voor dit derde gedeelte nog een kleine media-opdracht. Daarover is meer informatie te vinden in de inleiding bij het derde deel van het ID.

LEISTUNGSPUNKTE

Het ID is een verplicht bestanddeel van de studie Nederlands. Daarom wordt de tijd die u hieraan besteedt (de zogenaamde workload) verrekend in *Leistungspunkte*.

BA-studenten HRG Niederländisch krijgen voor een volledig afgewerkt ID in totaal 4 LP:

- 2 LP voor de zelfstudie (lectuur van de reader als voorbereiding op de workshop) en de presentatie tijdens en actieve deelname aan de workshop;
- 1 LP voor vijf culturele evenementen die in het tweede deel worden gedocumenteerd;
- 1 LP voor het derde deel, zelfreflectie.

BA-studenten Nederlandistiek krijgen voor een volledig afgewerkt ID in totaal 7 LP, waarvan 4 LP op de hierboven beschreven manier. Daarbij komen nog

- 2 LP voor het essay (10 pagina's) als uitwerking van de presentatie tijdens de workshop
- 1 LP voor de media-opdracht

› Deel 1

De workshop
Kultur und Interkulturalität

De **reader** bevat inleidende teksten over diverse aspecten van de Vlaamse en Nederlandse cultuur, geschiedenis, religie, politiek, maatschappij, enz. U moet deze teksten grondig lezen en de informatie verwerken vóór de workshop *Kultur und Interkulturalität*. In de beschrijving van dit college (via LSF) vindt u vanaf wanneer en waar u zich deze reader kunt aanschaffen.

Tijdens de **workshop** worden de thema's uit de reader besproken, toegelicht en bediscussieerd. Dit gebeurt aan de hand van korte presentaties door de studenten, waarin een bepaald aspect van de Nederlandse en Vlaamse cultuur vanuit een welbepaald perspectief wordt voorgesteld, bijv. de rol van dit onderwerp voor de vorming van een nationale en culturele identiteit, de beeldvorming en zelfpresentatie van deze culturen, processen van cultuurtransfer, vergelijkingen tussen Nederlandse en Vlaamse cultuur, vergelijkingen met de Duitse cultuur, vertaalprocessen, omgang met multiculturaliteit etc. In de reader wordt een lijst van mogelijke presentatiethema's opgenomen, waarvoor de studenten zich per email bij de docent kunnen aanmelden. De thema's worden in volgorde van aanmelding toegewezen. Andere voorstellen voor thema's zijn welkom en worden vooraf met de docent afgesproken.

Elke **presentatie** duurt ongeveer 20 minuten en kan door meerdere studenten als groepswerk voorgesteld worden (zie overzichtslijst van thema's). De presentatie moet een thema uit de reader uitgebreider en diepgaander voorstellen. Dat betekent dat u gebruik maakt van de informatie uit de reader, die alle medestudenten ook hebben verwerkt, maar dat u deze vooral aanvult met verdere lectuur, uitgebreidere informatie, kritische vragen, probleemstellingen, discussiepunten, etc.

De presentaties worden zoveel mogelijk met visueel en auditief ondersteund (gebruik van powerpoint, zo mogelijk en indien zinvol beeld- en klankmateriaal). Bij elke presentatie hoort een overzichtelijk thesenpapier (1 tot 2 A4) waarop de verder gebruikte bronnen correct worden aangegeven. Dit thesenpapier voegt iedereen in het eerste deel van het ID.

BA-studenten Nederlandistik werken het thema van hun presentatie (of een ander met de docent af te spreken thema) grondig uit tot een essay van ca. tien pagina's (= 2 LP). Dit vormt, samen met het thesenpapier, het eerste deel van het ID.

BA-studenten HGR Niederländisch voegen in het eerste deel van het ID alleen hun thesenpapier.

› Deel 2

De culturele evenementen

Vanaf het begin van uw studie in het Haus der Niederlande krijgt u informatie over de lezingen, colloquia, filmvertoningen en tentoonstellingen die door het Institut für Niederländische Philologie en het Zentrum für Niederlandestudien worden aangeboden. Deze informatie is te vinden in de halfjaarlijkse Veranstaltungskalender en op de website van het Haus der Niederlande. Daarnaast krijgt u in colleges vaak nog informatie over interessante culturele en interculturele evenementen. Vanzelfsprekend kunt u tijdens uw Auslandssemester in Nederland of Vlaanderen zoveel mogelijk gebruik maken van het culturele aanbod daar of dit combineren met de evenementen in het Haus der Niederlande. U kan al vanaf het eerste semester met dit gedeelte van uw ID starten.

U moet in totaal **vijf culturele evenementen** bezoeken en deze documenteren. Daaronder:

- twee lezingen¹,
- een of twee Nederlandstalige film(s) (in originele Nederlandse versie) en
- een of twee andere evenementen naar keuze.

Het verslag bij een cultureel evenement, zal natuurlijk naargelang van de aard (film, lezing, tentoonstelling) verschillen en u kan zelf min of meer een vorm daarvoor zoeken. Dat kan de vorm van een persoonlijke recensie aannemen. Er wordt per evenement een verslag van één pagina verwacht. Daarin moeten volgende onderdelen voorkomen:

1. Een korte inleiding op het evenement (onderwerp, plaats, datum, spreker).
Waarom was u in dit evenement geïnteresseerd? Welke verwachtingen had u?
Welke voorkennis had u? Kende u het boek/de auteur/regisseur/het thema al?
Had u bepaalde verwachtingen?
2. Een korte weergave van de inhoud vanuit een duidelijke invalshoek: dit is meer dan de inhoudsopgave overnemen! Beschouw dit als een informatietekst voor iemand die het evenement niet heeft bijgewoond. Maak een duidelijk onderscheid tussen deze informatieve, inhoudelijke beschrijving (punt 2) en uw persoonlijke evaluatie (punt 3).
3. Evaluatie. Geef een persoonlijk en waarderend commentaar. Zijn er bepaalde aspecten die u bijzonder positief/negatief vond? Hebt u een interculturele invalshoek ontdekt? Hebt u goed kunnen volgen? Heeft dit evenement voor u nieuwe inzichten gebracht?

Voeg infomateriaal (brochure, begeleidende informatie, links) over het bezochte evenement toe.

¹ Als u bijv. aan een colloquium deelneemt, dan kunt u uit het aanbod twee lezingen kiezen en per bezochte lezing een verslag maken.

› Deel 3

Reflectie
&
extra-opdracht

In dit gedeelte kunt u het resultaat van uw cultuur- en interculturele studie en alle ervaringen op dit gebied presenteren, reflecteren en samenvatten. Probeer hier hetgeen u uit de reader, de workshop en de culturele evenementen hebt geleerd te koppelen aan uw eigen ervaringen.

Voor deze **reflectie** wordt geen vaste vorm voorgeschreven (omvang ca. 5 pagina's). Niettemin is het zinvol om de volgende vragenclusters als leidraad voor ogen te houden.

(1) vooraf, te beantwoorden vooraleer u de reader leest:

1. Welk beeld hebt u van Nederland en Vlaanderen? Wat schiet u als eerste te binnen als u aan Nederland en Vlaanderen denkt? Waarvoor staan deze landen bekend? Hebt u een bepaalde waardering bij deze beelden?
2. Hebt u voorkennis over deze culturen? Waar komt die kennis vandaan? Waarover weet u vooral al iets / nog niets? Wat wilt u vooral nog leren?
3. Wat verwacht u van de workshop en uw studie Nederlands met betrekking tot uw culturele ontwikkeling?

(2) na uw eerste ervaringen (te beantwoorden na de workshop):

1. Is iets aan uw beeld van Nederland en Vlaanderen veranderd? In welke zin?
2. Welke thema's in de workshop vond u het interessantst? Welke hebben uw beeld van Vlaanderen en Nederland beïnvloed?

(3) media/bronnen, toekomst

1. Welke bronnen hebt u leren kennen? Hoe kunt u voortaan op de hoogte blijven van de Nederlandse en Vlaamse cultuur?
2. Zijn er ook een aantal bronnen bruikbaar voor andere onderdelen van uw studie? Welke? Waartoe zijn ze bruikbaar?
3. Hoe schat u de meerwaarde van uw nieuwe interculturele kennis in? Wat hebt u aan deze nieuwe kennis over Nederland en Vlaanderen? Kunt u deze kennis elders nog inzetten? Waarover zou u nog meer willen leren?
4. Op welke manier kan uw verworven culturele interculturele kennis een meerwaarde betekenen voor uw toekomst en voor uw beroepsleven?

Media-opdracht voor BA-studenten Nederlandistiek

Volg gedurende een langere periode (minstens een maand) een Nederlandse en Vlaamse krant/tijdschrift/internetpublicatie (bijv. *De Volkskrant*, *NRC*, *De Standaard*, *Knack*, internetblogs ...) naar aanleiding van een actuele discussie en vergelijk de berichtgeving vanuit een intercultureel perspectief. (bijv. de langdurige regeringsvorming in België, de verkiezing van Wilders, het hoofddoekendebat in beide landen, de kortingen op cultuursubsidies in beide landen, de uitdieping van de Schelde, concentratiescholen, etc.) Ook andere media kunt u vanzelfsprekend inzetten, zeker tijdens een verblijf in het buitenland (TV- en radiojournaal, internet-blogs, etc.)

Schrijf hierover een bericht van minimum twee pagina's, waarin u aandacht besteedt aan verschillen en gelijkenissen in berichtgeving, andere perspectieven, etc.